

Monitor Aanbevelingen onderzoeken Randstedelijke Rekenkamer 2019 - 2024

Algemeen

Bij de instelling van het duale stelsel hebben Provinciale Staten het instrument van de rekenkamer gekregen om zich te laten bijstaan in de kaderstellende en controlerende taken. De Randstedelijke Rekenkamer vult deze rekenkamerfunctie op onafhankelijke wijze in en voert daarvoor onderzoeken uit. Deze richten zich primair op doelmatigheid en doeltreffendheid van beleid en de uitvoering daarvan. Provinciale Staten ontvangen een onderzoeksrapport waarin meestal een aantal aanbevelingen zijn opgeschreven. Zij bespreken de aanbevelingen en nemen deze in de meeste gevallen over. Van Gedeputeerde Staten wordt verwacht dat ze invulling geven aan de aanpak van de aanbevelingen. Soms zien we wat andersoortige onderzoeken. Zo is er sprake van samenwerking met andere rekenkamers in de regio of zelfs landelijk om gezamenlijk onderzoek uit te voeren of wordt een vorm van quick scan uitgevoerd. Zo heeft de Randstedelijke Rekenkamer meegedaan aan een DoeMee-onderzoek in 2022 waarbij het onderzoeksdoel is om vast te stellen op welke wijze de volksvertegenwoordigingen van decentrale overheden worden ondersteund. De centrale vraag is: hoeveel zijn de raden en staten bereid voor haar eigen ondersteuning uit te geven? Het gaat hierbij om vragen als: wat is het budget waarover de decentrale volksvertegenwoordiging beschikt? Worden alle middelen besteed of blijft er geld liggen? Is dit de afgelopen jaren veranderd en wat zijn de redenen daarvan¹?

Verder heeft de Randstedelijke Rekenkamer een directeurs- en bestuurswisseling gehad en zijn het afgelopen jaar nieuwe medewerkers aangetrokken, zodat de onderbezetting is opgelost. In de fase van de verkiezingen heeft de Rekenkamer rekening gehouden met de bestuurswisseling en worden onderzoeken op een later moment gepubliceerd. Zo is er gelegenheid om als Provinciale Staten te weten waarover onderwerpen gaan.

Doel

Om te kunnen volgen hoe de uitkomsten van deze onderzoeken doorwerken stellen we deze Monitor jaarlijks samen. Sinds enige tijd is dit inzicht in de voortgang wettelijk verplicht. En deze monitor kan daarbij overzicht bieden aan Provinciale Staten in de voortgang van de uitvoering van de aanbevelingen van rekenkameronderzoeken.

Wat treft u in de monitor aan

Deze monitor richt zich op de periode 2019 – 2024. Binnen deze termijn is een onderzoek voldoende actueel en is het mogelijk de aanbevelingen uitgevoerd te hebben. In dit geval verantwoorden GS over de onderzoeken die in deze jaren zijn behandeld in de staten. De onderzoeken uit 2017 en 2018 waarvan de aanbevelingen inmiddels zijn uitgevoerd, worden niet langer in dit overzicht opgenomen: de onderzoeken naar Natuurcompensatie en Beheer wegen en kunstwerken staan niet langer in deze monitor. De voortgang wordt in een vorm van zelfevaluatie weergegeven in de Monitor en bestuurlijk vastgesteld. Er is geen objectieve toetsing van de voortgang.

¹ [DoeMee onderzoek Ondersteuning volksvertegenwoordigers | Randstedelijke Rekenkamer](#)

Wat ziet en leest u in de monitor

Per onderzoek wordt verantwoording afgelegd over de mate waarin de aanbevelingen zijn uitgewerkt en gerealiseerd. Aanbevelingen uit de meest recente publicaties zijn nog niet allemaal in uitvoering. Dit is in de verantwoording terug te vinden. Voor een aantal onderzoeken is de informatie gelijk aan voorgaande jaren, omdat de aanbeveling veel is gerealiseerd. Voor de volledigheid blijven ze vermeld. Onderzoeken zonder aanbevelingen worden niet gemeld. Waar dat zinvol is wordt boven de tabel toelichtende informatie geleverd.

De volgende leeswijzer wordt daarbij gehanteerd. In kolommen is aangeduid of de aanbevelingen zijn overgenomen door Provinciale Staten (PS) respectievelijk Gedeputeerde Staten (GS). De met “—” aangeduide aanbevelingen zijn niet overgenomen. In veel onderzoeken is aangegeven of een aanbeveling is gericht op het college of PS. Wanneer dit niet het geval is wordt dit apart vermeld. Vervolgens is symbolisch aangeduid of de aanbeveling is gerealiseerd of deels is opgevolgd. Een verwijzing naar brondocumenten biedt verdere informatie.

Lopende onderzoeken

In 2024 is de Randstedelijke Rekenkamer aan de slag gegaan met de volgende onderwerpen. Deze staan nog niet in deze monitor, omdat eerst publicatie moet plaatsvinden, waarbij eventuele aanbevelingen aan Provinciale Staten zijn voorgelegd. Nadat de aanbevelingen van deze onderzoeken zijn voorgelegd aan Provinciale Staten worden ze opgenomen in een volgende monitor.

- Regionale Ontwikkelingsmaatschappijen; een vergelijking naar de relatie tussen provincies en de ROM's (afronding eerste kwartaal 2025)
- Energiebesparing en handhaving (Doe Mee onderzoek, is opgeleverd, niet aangeboden)
- Netcongestie (verkenning gestart, onderzoek in 2025).

Legenda

●	overgenomen door PS
—	niet overgenomen door PS
●	overgenomen c.q. onderschreven door GS
—	niet overgenomen door GS
●/◐	geheel of deels opgevolgd
◐	nog niet opgevolgd
A	aanbeveling bij amendement toegevoegd

1. Besluitvorming en informatievoorziening complexe projecten: toen en nu 2019

De overgenomen aanbevelingen zijn allemaal uitgewerkt en in werkwijzen en processen verankerd. De Procedurecommissie ordent de stukkenstroom (is alles op tijd bijvoorbeeld?), toetst de stukken (draagt het stuk bij aan een goede behandeling door de commissie?), voert planningsoverleg (past alles, wanneer moet het besproken worden?) en bewaakt de kwaliteit van de besluitvorming en van vergaderingen. De Procedurecommissie hanteert hierbij een Toetsingskader, te vinden op [Provincie Flevoland | Procedurecommissie](#). Het toetsingskader wordt met enige regelmatig geactualiseerd en verduidelijkt. In het overleg tussen de Procedurecommissie en het college (op 11 juli 2022) is het gebruik van schriftelijke mededelingen (aanbeveling 3) een gespreksonderwerp geweest. Daar is aan de orde geweest:

- voorkom dat spoedmededelingen worden ingezet als alternatief voor het missen van deadlines/slechte planning;
- een mededeling is slechts informierend en mag geen vervanger zijn voor een ordelijk besluitvormingsproces: zorg voor kort en bondige mededelingen; zorg altijd als eerste voor een goede samenvatting en daarna pas een uitwerking in details of verwijzing van bijlagen;
- het feit dat het college de pers op hetzelfde moment informeert als provinciale Staten brengt provinciale Staten vaak in een moeilijke positie.

	Besluitvorming en informatievoorziening complexe projecten: toen en nu 2019	PS	GS	Opgevolgd	Bron
1.1	Vraag GS om in de Statenvoorstellen: a. duidelijk aan te geven wat de bevoegdheden en rol van PS en GS bij het voorliggende besluit zijn; b. een terugblik op te nemen van het doorlopen proces en eerder gestelde kaders, zodat u het te nemen besluit goed kunt duiden; c. informatie op te nemen over de eerstvolgende stap in het besluitvormingsproces: op welk moment kan iets worden verwacht en welke informatie is daarbij voorzien?	●	●	●	1.1 t/m 2.2: Instellingsbesluit Presidium 17 juli 2024 + 4 maal per jaar Lange Termijn Agenda-overleg tussen Presidium & college, vastgelegd in het Vergaderschema + LTA-tool (Toetsingskader Procedurecommissie)
1.2	Maak afspraken met GS over de kwaliteitsborging van de statenvoorstellen en welke rol GS, de agendacommissie en de griffie daarbij hebben.	●	●	●	Zie 1.1
1.3	Wanneer blijkt dat de informatie niet toereikend is om tot een besluit te komen, overweeg dan om de behandeling uit te laten stellen.	●	●	●	Zie 1.1
2.1	Verzoek GS om u vanaf het begin van het besluitvormingsproces te informeren, zodat u kaderstellende momenten kan markeren en benut daarvoor de LTP.	●	●	●	Zie 1.1
2.2	Vraag GS om meerdere, realistische alternatieven, waaruit u een keuze kunt maken.	●	●	●	Zie 1.1.
3	Maak met GS nadere afspraken over het gebruik van Mededelingen. Benoem daarbij expliciet over welk type informatie u niet via Mededelingen, maar op een actievere wijze (bijvoorbeeld een mondelinge toelichting, besprekstuk etc.) geïnformeerd wenst te worden.	●	●	●	Afspraken over het gebruik van mededelingen zijn gemaakt op 11 juli 2022 in het LTP overleg

4	Introduceer een informele overlegvorm tussen GS en PS en neem die mee in de nieuwe vergaderstructuur (vanaf januari 2020).	●	●	●	met de procedurecommissie en GS. De werkgroep Routekaart Provinciale Staten 2023-2027 heeft dit op zich genomen. Zie ook het vergaderschema waarin Statenbijeenkomsten, zoals conferentie, dialoogsessies & sociale activiteiten, gepland staan. RvO Provinciale Staten Provincie Flevoland 2021 is op 15 september 2021 vastgesteld.
5	Neem maatregelen voor meer onderling debat in oordeelsvormende en PS-vergaderingen. Mogelijke maatregelen die gedurende dit rekenkameronderzoek zijn genoemd: 1. In een PS-vergaderingen interrupties in de eerste termijn toestaan, evenals het interrumpen van een interrumperend Statenlid. 2. Om interrupties praktisch goed te laten verlopen: toestaan dat Statenleden vanaf hun zitplaats het woord voeren. 3. In een oordeelsvormende vergadering de behandeling splitsen in een deel waarin de portefeuillehouder bevraagd kan worden en in een deel waarin onderling beelden en standpunten worden gewisseld waarbij de portefeuillehouder niet aan tafel zit. 4. Spreektijden invoeren per fractie en voor de portefeuillehouders.	●		●	
6	Spreek u als werkgever van de griffie uit hoe u de ontwikkeling van de griffie ziet en wat u van de griffie verlangt. Aandachtspunten die gedurende dit rekenkameronderzoek zijn genoemd: Dient de griffie de inhoudelijke kwaliteit van de informatie aan PS te bewaken? In welke mate mag de griffie fracties of Statenleden adviseren? Mag van de griffie verwacht worden dat zij Statenleden coachen in hun rol als Statenlid en/of in hun rol als commissievoorzitter? Ondersteuning door de ambtelijke organisatie en beschikbaarheid beantwoording technische vragen	●		●	Zie Visiedocument “De politiek aan het roer”, 25 januari 2023, eDocs 3003304 Visie Statengriffie Flevoland 2022
7.1	Vraag GS om de regels voor ambtelijke bijstand te borgen.	●	●	●	Verordening Ambtelijke bijstand 2021 is op 15 september 2021 vastgesteld.
7.2	Regel specifiek dat de beantwoording van technische vragen altijd Statenbreed beschikbaar worden gesteld.	●	●	●	Ja, tenzij fractie anders wenst.

8.1 Voer de adviezen van de werkgroepen Startnotities, Scenaristen en Rapporteurschap uit en rond de opvolging van de aanbevelingen van de evaluatie Statencommissies 2017 af.

[Toetsingskader](#)
[Procedurecommissie](#)

8.2 Evalueer en actualiseer het Handvest Actieve Informatieplicht en het Reglement van Orde PS Flevoland en betrek daarbij ook alle nieuwe afspraken naar aanleiding de verschillende uitgebrachte adviezen en evaluaties, alsmede de overgenomen aanbevelingen uit dit rapport

Meegenomen in het RvO
Provinciale Staten Provincie
Flevoland 2021 (vastgesteld op
15 september 2021)

2. Bouwen aan regie. Onderzoek naar de provinciale rol op het gebied van wonen (2019)

De provinciale rol op het gebied van wonen wordt binnenkort wettelijk vastgelegd via de Wet versterking regie volkshuisvesting. De tweede (en laatste) nota van wijziging van het wetsvoorstel is op 13 februari 2025 naar de Tweede Kamer gestuurd. De wet biedt de provincie de instrumenten om te sturen op de woningbouwopgave. In aanloop naar de wet neemt de provincie al een aantal jaar een steeds sterker coördinerende rol:

Provinciale instrumenten

- De Flevolandse Woonagenda (2021) is vastgesteld waarin gemeentegrensoverstijgende woonvraagstukken zijn geagendeerd en acties uit zijn voortgekomen.
- In 2023 zijn twee woondeals afgesloten met Rijk, provincie en gemeenten (MRA en ZUND) en er vindt periodiek overleg plaats over de voortgang.
- Sinds 2024 vinden periodiek lokale, provinciale en landelijke versnellingsstafels plaats waarin concrete knelpunten van woningbouwprojecten behandeld worden.
- Sinds 2023 vindt periodiek overleg plaats met gemeenten, woningcorporaties en zorgpartijen over Wonen en zorg voor ouderen, waarin wordt gewerkt aan een regionaal afgestemde woonzorgvisie.
- Als bouwsteen voor het straks verplichte volkshuisvestingsprogramma wordt het woonbehoefte-onderzoek voor 'regulier' woningzoekenden en aandachtsgroepen geactualiseerd (gereed Q2 2025).

Informatievoorziening

PS worden sinds 2024 ieder half jaar op de hoogte gehouden met een voortgangsrapportage Bouwen & Wonen (zie #3291185 van half 2024 en #3358755 van eind 2024). Hierin is ook aandacht besteed aan de aankomende wet.

Bouwen aan regie. Onderzoek naar de provinciale rol op het gebied van wonen 2019		PS	GS	Opgevolgd	Bron
Provinciale rol					
Vraag GS om uitvoering te geven aan de volgende aanbevelingen:					
1.	Breng de ambities en de inzet van de provincie op het gebied van wonen meer op één lijn.				eDocs 2530312; zie ook <i>De Flevolandse Woonagenda</i> (2021) #2806817 en de Woondeals (eDocs #3092746).
2.	Maak in het beleid de provinciale rol op het gebied van wonen duidelijker en maak ook inzichtelijk welke instrumenten de provincie inzet.				
Provinciale instrumenten					

3.	Vraag GS om uitvoering te geven aan de volgende aanbevelingen: Verbeter de afstemming tussen de provincie en gemeenten:	●	●	●	
	3a. Breng in de communicatie met de gemeenten het provinciale beleid meer onder de aandacht.	●	●	●	
	3b. Bespreek structureel met alle gemeenten typische woononderwerpen zoals woningbouwprogramma's, samenstelling van de voorraad, wachtlijsten en sturen op doelgroepen.	●	●	●	
	3c. Bespreek veelvuldig de (voorgenomen) invullingen van de pijlen die op de kaart Stedelijk gebied zijn aangegeven. De kaart Stedelijk gebied laat bewust ruimte voor maatwerk, dit vraagt om een goede en vroegtijdige afstemming met gemeenten.	●	●	●	
	3d. Ga bij de Flevolandse gemeenten na of een periodiek regionaal overleg op het gebied van wonen wenselijk is.	●	●	●	
4.	Ga na welke lessen geleerd kunnen worden van andere provincies. Het eigen instrumentarium kan worden uitgebreid met instrumenten die in andere provincies goed werken.	●	●	●	
	Informatievoorziening				
5.	Vraag GS om uitvoering te geven aan de volgende aanbeveling: Organiseer een sessie met PS waarin afspraken gemaakt worden over de informatievoorziening op het gebied van wonen.	●	●	●	Voortgangsrapportage Bouwen & Wonen (eDocs #3291185 en #3358755)

3. Bron van bescherming, Onderzoek naar de rol van de provincie bij de bescherming van drinkwaterbronnen 2020

De uitwerking van de aanbevelingen is in 2021 gestart. Aanbeveling 1 en 4 worden in samenhang opgepakt. De communicatiestrategie is gericht op de bekendheid van de regels, waarbij ook aandacht wordt besteed aan de uitzonderingen. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de OFGV. Hierbij wordt ook aandacht besteed hoe de resultaten hiervan in de toekomst kunnen worden geborgd. Communicatie over de provinciale regels is daarmee een doorlopende activiteit de komende jaren. Ook over verbeteringen in toezicht en handhaving in de grondwaterbeschermingsgebieden (aanbeveling 5) zijn we doorlopend in gesprek met de OFGV. De realisatie door de OFGV wordt gerapporteerd in de jaarverslagen van de OFGV. Maatregel 3, over grondwaterkwaliteit, is als actie (nr.3) opgenomen in het waterprogramma dat eind 2021 door Provinciale Staten is vastgesteld. Hierbij wordt ingezet op (het organiseren van) samenwerking tussen betrokken partijen. Het handelingsperspectief van provincies op dit vlak is beperkt, omdat veel is geregeld op Europees en nationaal niveau. Onze inzet richt zich daarom op kennisontsluiting, het volgen van ontwikkelingen, beïnvloeding waar mogelijk en het verbinden en verrijken van lopende sporen.

		PS	GS	Opgevolgd	Bron
1.	Vergroot de bekendheid van de provinciale regelgeving voor grondwaterbeschermingsgebieden door de regels actief onder de aandacht te brengen bij gemeenten, bedrijven en bewoners. Ga na welke lessen er geleerd kunnen worden van andere provincies en trek zo mogelijk samen op met drinkwaterbedrijven en/of andere provincies	●	●	●	Jaarverslag OFGV
2.	Zorg dat de door de gemeenten aangegeven begrenzingen en (verwijzingen naar) regels voor beschermingsgebieden aansluiten op die van de provincie. Overweeg ook om bij een eventueel verder uitstel van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) hiervoor een instructieregel op te nemen in de Omgevingsverordening. Deel de overweging met PS	■	■		
3.	Verken op welke gebieden de provincie meer kan bijdragen aan de beschermingsmaatregelen die andere partijen nemen en aan het tegengaan van verontreinigingen waar andere partijen verantwoordelijk voor zijn. Deel de uitkomsten met de PS en geef aan welke acties uitgevoerd worden	●	●	●	Waterprogramma (flevoland.nl)
4.	Schep meer duidelijkheid over de bedoeling van de uitzonderingen op het verbod op bodemverstoring in grondwaterbeschermingsgebieden, welke staan beschreven in de Omgevingsverordening	●	●	●	Jaarverslag OFGV
5.	Ga met de omgevingsdiensten in gesprek over mogelijke verbeteringen van het toezicht en handhaving in de grondwaterbeschermingsgebieden. Deel de uitkomsten met PS en geef aan welke acties uitgevoerd worden.	●	●	●	Jaarverslag OFGV

<https://www.randstedelijke-rekenkamer.nl/wp-content/uploads/2021/06/Eindrapport-Bron-van-bescherming-Flevoland.pdf>

<https://stateninformatie.flevoland.nl/Vergaderingen/Provinciale-Staten/2021/13-oktober/15:30/Amendement-G-GroenLinks-Aanbeveling-2-niet-vast-te-stellen-1.pdf>

4. Vooronderzoek intrekking OV-concessie IJssel-Vecht 2020

De tweede aanbeveling heeft bij de provincie geleid tot een nieuwe integrale procedure voor duurzaam documentmanagement toegespitst op samenwerking met ketenpartners. Alle betrokken medewerkers beschikken zo over de laatste versie van de documenten en kunnen daarin desgewenst gelijktijdig in werken conform een uniforme uitwisselingstandaard. Het team van de concessie IJssel-Vecht maakt naar volle tevredenheid gebruik van een procedure inzake duurzaam documentmanagement. Deze procedure is via intranet ontsloten. Het verbeteren van de werkwijzen over het gebruik van onze informatiesystemen, waaronder ook het documentatiesysteem, is ondergebracht in het programma van de Wet open overheid; er is continu aandacht voor verdere verbeteringen.

Binnen de meerjarige aanpak voor de implementatie van de Wet open overheid is de aanbeveling van de Randstedelijke Rekenkamer over het samenwerken in de keten, het gebruik en de inzet van ons documentmanagementsysteem en het opstellen van een werkwijze voor geheime documenten uitgewerkt. Onderdelen waren een aangepast proces voor in- en uitdienst tredende medewerkers en een adequate overdracht van geheime informatie bij uitdienst tredende of gepensioneerde medewerkers.

		PS	GS	Opgevolgd	Bron
1.	Het maken van heldere afspraken over samenwerking, overlegstructuren en taakverdeling in de samenwerking tussen de drie provincies.				Samenwerkingsovereenkomst aanbesteding OV-concessie IJssel-Vecht 2022-2032 (edocs: 2809140) Samenwerkingsovereenkomst OV Oost dd 17 april 2020 (edocs: 2620392) Mandaat en machtiging (penvoerder) concessiemanagement concessie IJssel-Vecht 2023-2035 dd 6 september 2022 (edocs: 3027956).
2.	Het verbeteren van de werkwijzen over het gebruik van het documentatiesysteem en verslaglegging bij de provincie Flevoland zowel ten behoeve van de archivering als voor de informatiedeling tussen medewerkers (wie heeft welke informatie wanneer).				
3.	Het opstellen van een procedure bij de provincie Flevoland om de toegang tot geheime stukken beter te faciliteren voor de vakafdelingen.				

<https://www.randstedelijke-rekenkamer.nl/onderzoek/vooronderzoek-intrekking-ov-concessie-ijssel-vecht/>

5. Fietsbeleid 2022

Dit onderzoek is in de vier Randstadprovincies uitgevoerd. Het is vergelijkend van aard, waarbij voor Flevoland is geconstateerd dat de context beduidend anders is dan in de andere drie provincies. De centrale onderzoeksvraag luidt: “Op welke wijze hebben de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland hun fietsbeleid vormgegeven en in hoeverre sluit de uitvoering van de snelfietsroutes aan op het behalen van de doelen?” De centrale onderzoeksvraag is beantwoord aan de hand van zes deelvragen die betrekking hebben op de volgende onderwerpen:

1. Fietsbeleid;
2. Doelen en prestaties bij snelfietsroutes;
3. Rolinvulling bij snelfietsroutes;
4. Middelen voor snelfietsroutes;
5. Obstakels bij snelfietsroutes en
6. Informatievoorziening aan Provinciale Staten bij snelfietsroutes.

Het college heeft de conclusies onderschreven en de aanbevelingen overgenomen. De behandeling heeft plaatsgevonden in de vergadering van PS van 25 januari 2023. Op dit moment wordt gewerkt aan de uitvoering van de aanbevelingen. Ter toelichting:

Aanbevelingen 1 en 2:

De provincies NH en Flevoland zijn gezamenlijk bezig met het ontwikkelen van een fietsmeetplan om prestaties in beeld te brengen. Onderzoek wordt gedaan naar het huidige- en potentiële fietsgebruik op de beoogde doorfietsroutes/hogwaardige fietsroutes in Flevoland.

- Waarbij geldt voor de huidige fietsintensiteiten geldt op de (beoogde) vier hogwaardige fietsroutes permanente fietstelpunten worden aangebracht. Dit om het huidige fietsgebruik in beeld te brengen (2024).
- Waarbij geldt voor het bepalen van de “fietspotentie”, onderzoek wordt gedaan onder niet-fietsers (kwalitatief) en de kwantitatief naar de fietspotentie aan de hand van modelberekeningen. Op basis van deze uitkomsten kunnen streefwaarden worden bepaald in 2025/26, welke afgestemd zijn op het landelijk gebied Flevoland.

Aanbeveling 3

Aan een financieel overzicht met de looptijden van de (bekende) structurele en incidentele middelen voor de fiets overzicht wordt momenteel gewerkt.

Aanbeveling 4:

Voor de hogwaardige fietsroutes wordt gewerkt aan een gezamenlijke voortgangsrapportage voor de VRA, de provincies NH en Flevoland (gereed 2024).

Aanbeveling 5:

Om ervaringen over hogwaardige fietsroutes te documenteren is een provinciale ontwerp-richtlijnen Fiets opgesteld. Verder dienen goede en minder goede ervaringen vanuit lopende traject als input dienen voor opvolgende projecten (zie ook punt 7).

Aanbeveling 6

Om het beoogde fietsnetwerk door de provincie en alle gemeenten te laten onderschrijven zijn bij aanvang de gemeenten betrokken als stakeholders, waarbij financiële afspraken zijn/worden vastgelegd en vertaalt in bestuurlijke overeenkomsten.

Aanbeveling 7:

Om te leren en te vergelijken met andere provincies neemt de provincie deel in de landelijke werkgroep: "hoogwaardige fietsroutes" van Tour de Force waarin alle provincies in zijn vertegenwoordigd. Daarnaast is er een landelijke samenwerking tussen de provincies op het gebied van Fiets, waarin ook de materie/obstakels rond hoogwaardige fietsroutes wordt besproken en onderling afgestemd. Daarnaast wordt landsdelig afgestemd en met omliggende provincies aangaande de hoogwaardige fietsroutes omdat deze fietsroutes niet stoppen bij de provinciegrens.

		PS	GS	Opgevolgd	Bron
1.	Concretiseert de te behalen prestaties en formuleer deze meetbaar, zodat nagegaan kan worden of de prestaties worden behaald; b.: c.; d.; e.; f. g. Voor 1 en 2 geldt dat wordt gewerkt aan de voorbereiding om prestaties te behalen en het kunnen monitoren daarvan door de aanleg van permanente fietstelpunten, de ontwikkeling van een fietsmonitor en het uitvoeren van nul- en potentieberekeningen voor de doorfietsroutes.	●	●	●	
2.	Formuleer streefwaarden voor de indicatoren om te kunnen beoordelen in welke mate de beoogde doelen (en prestaties) worden bereikt.	●	●	●	
3.	Stel een financieel overzicht op met de looptijden van de (bekende) structurele en incidentele middelen voor de fiets, zodat inzichtelijk is wat tot wanneer beschikbaar is en wanneer eventuele nieuwe middelen nodig zijn om de doelen te behalen. Dit is onderdeel van het bestedingsplan van het Programma Mobiliteit en Ruimte en verantwoord en bij de behandeling van de jaarrekening in de Staten	●	●	●	
4.	Stel samen met de betrokken partijen jaarlijks een voortgangsoverzicht per snelfietsroute op. Jaarlijks wordt in MRA-verband een voortgangsrapportage opgesteld.	●	●	●	
5.	Leg ervaringen vast en documenteer gevonden oplossingen van obstakels bij de realisatie van de snelfietsroute en hoogwaardige fietsroutes, zodat soortgelijke obstakels in de toekomst sneller kunnen worden opgelost.	●	●	●	
	Op landelijke niveau is de provincie aangehaakt bij de ontwikkeling van een handreiking op het gebied van Doorfietsroutes waarin oplossingen en obstakels landelijk worden gedeeld.				

In Q3 2025 wordt de definitieve versie van de publicatie *Door met doorfietsroutes* gepubliceerd.

6. Laat het voorziene fietsnetwerk door de provincie en alle gemeenten vaststellen om discussies rondom financiën te voorkomen als de provincie bij de ene gemeente meer bijdraagt dan bij de andere gemeente. Hieraan wordt gewerkt bij de uitvoering van de opgaven uit het Programma Mobiliteit en Ruimte, het thema Fiets.
7. Ga op basis van de provincievergelijking na hoe van andere provincies geleerd kan worden bij het oplossen van obstakels bij de realisatie van snelfietsroutes. Zie ook beantwoording vraag 5. Is inmiddels geborgd. De provincie neemt deel in de landelijke werkgroep Tour de Force met het thema doorfietsroutes, waarbij ook alle provincies zijn vertegenwoordigd. In deze werkgroep en een gezamenlijk IPO overleg fiets worden ervaringen gedeeld met andere provincies, ministerie en betrokken maatschappelijke organisaties gedeeld.

6. Landbouw- en voedseltransitie (2022) Peter / Sharon

Dit onderzoek is in het najaar 2022 afgerond. Begin 2023 is dit rapport in PS behandeld. Het onderzoek gaat in op de achtergronden van de landbouw- en voedseltransitie. Als centrale onderzoeksvraag is geformuleerd: welke bijdragen leveren de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland aan de landbouw- en voedseltransitie en wat kunnen de provincies van elkaar leren? De aanbevelingen hebben betrekking op de landbouw- en voedseltransitie op het niveau van visievorming, beleid, programmering en uitvoering. Aanbevelingen 1, 3 en 7 worden opgepakt in de herijking van de Omgevingsvisie en het Omgevingsprogramma in 2024 en 2025. Aanbeveling 8 loopt al in het kader van het experimenteelgebied kringlooplandbouw. Aanbeveling 9 wordt opgepakt in het kader van de ontwikkeling voor het Landelijk Gebied. Over de verdere uitwerking daarvan vindt overleg plaats. De overige aanbevelingen volgen op bovengenoemde processen. In de nieuwe bestuursperiode is – met betrokkenen – gestart met de ontwikkeling van een visie op de landbouw. Om die reden is sprake van gedeeltelijke realisatie.

		PS	GS	Opgevolgd	Bron
1.	Werk de ambities, doelen en definities voor de landbouw- en voedseltransitie verder uit. Concretiseer provinciale doelen en definieer belangrijke begrippen. Werk de provinciale rol(len) op het gebied van landbouw- en voedseltransitie uit en koppel deze aan de ambities, doelen en activiteiten	●	●	■	Zie het ingediende Flevolands Programma Landelijk Gebied, 3049074 Flevolands Programma Landelijk Gebied
2.	Zorg ervoor dat de doelen overzichtelijk zijn weergegeven in verschillende beleidsdocumenten, zowel in uitvoeringsprogramma's als de Begroting en Jaarstukken	●	●	■	
3.	Maak inzichtelijk hoe het landbouwbeleid samenhangt met aangrenzend beleid en wat deze samenhang betekent. Hierbij gaat het zowel om beleid van andere overheden (bijvoorbeeld het Klimaatakkoord en de Europese Greendeal) als om eigen provinciaal beleid (bijvoorbeeld het Economisch Programma);	●	●	■	
4.	Maak beter inzichtelijk welke middelen worden besteed aan het landbouwbeleid en de verschillende activiteiten en proeftuinen, en voor welke landbouwactiviteiten de Europese middelen voor plattelandsontwikkeling worden ingezet	●	●	■	
5.	Integreer de verschillende activiteitenoverzichten en ontwikkel een bij transitie passende monitoring- en evaluatiesystematiek, waarbij gevolgd kan worden in hoeverre 1) activiteiten daadwerkelijk uitgevoerd worden, 2) wat de bijdrage van de uitgevoerde activiteiten is aan de provinciale doelen, en 3) hoe de landbouw- en voedseltransitie zich ontwikkelt	●	●	■	

6.	Zorg voor voldoende kennis, capaciteit en middelen passend bij de gestelde doelen voor landbouwtransitie. Stem de inzet van POP-subsidies af op de doelen van het eigen landbouwbeleid	●	●	■
7.	Pak de transitie-opgaven in samenhang op en maak in het belang van de landbouw en andere sectoren inzichtelijk welke keuzes de provincie heeft als het gaat om de functies van gebieden, bespreek de opties met PS en maak vervolgens keuzes. Communiceer op transparante wijze over de gemaakte keuzes	●	●	■
8.	Inventariseer welke regelgeving de landbouw- en voedseltransitie in de weg zit en overweeg vervolgens om de regelgeving aan te passen indien het om provinciale regels gaat. Indien het niet om provinciale regelgeving gaat overweeg dan om in gesprek te gaan met de betreffende medeoverheid. Deel de uitkomst van de overwegingen met PS	●	●	■
9.	Geef aan wat je als provincie nodig hebt van andere partijen zoals het Rijk en ketenpartners	●	●	■

7. Circulaire economie

De Randstedelijke Rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar de provinciale bijdrage aan de transitie naar een circulaire economie. Dit onderzoek is medio 2023 verschenen en vervolgens op 13 september 2023 in de Statencommissie RND behandeld en daarna ter besluitvorming vastgesteld in Provinciale Staten van 27 september 2023. Als naslag wordt verwezen naar het Eindrapport Circulaire Economie Flevoland (e-docs: 3142476) en Statenvoorstel (e-docs 3135983). Om Provinciale Staten van dienst te zijn om het rapport te duiden is een overzicht van het programma Circulaire Economie samengesteld en aan PS verzonden (e-docs 3136766). De circulaire initiatieven zijn in beeld gebracht waarop de afgelopen jaren is ingezet.

	PS	GS	Opgevolgd	Bron
Laat CE niet langer een programma maar een geïntegreerde, lange-termijn opgave, gezien de impact op de transitieopgaven klimaat, milieu, biodiversiteit en leveringszekerheid van grondstoffen, plus de impact op regionale werkgelegenheid. Analoog aan de SER-aanbeveling op het ICER: "Zet in op een kabinetsbrede aanpak waarin circulariteit volledig wordt geïntegreerd in ander beleid om de ambitie om de economie circulair te maken in 2050 te behalen.	●	●	■	
1. Als nieuw of herzien circulaire-economiebeleid aan u voorgelegd wordt (naar verwachting in de actualisatie van de Omgevingsvisie en in het nieuwe economische beleid), draag GS op dan duidelijk aan te geven: a. Voor welke wijzigingen ten opzichte van het voorgaande circulaire-economiebeleid GS hebben gekozen; b. Op welke inzichten vanuit monitoring, verzamelde lessen en/of wetenschap het nieuwe circulaire economiebeleid gebaseerd is; c. In hoeverre aangesloten wordt op landelijk circulair-economiebeleid en welke afwegingen GS daarbij hebben gemaakt; d. Op welke wijze dit nieuwe beleid middels VTH- en RO-beleid en -instrumentarium anticipeert op het inzetten van meer dwingende maatregelen zoals door Europa en het Rijk is aangekondigd; e. het beleid eraan zal bijdragen dat raakvlakken met andere opgaven en beleidsvelden benut worden; f. Welke impact de circulaire beleidskeuzes hebben op andere beleidsopgaven, medeoverheden, ondernemers en inwoners.; Betrek deze informatie bij uw besluitvorming over het nieuwe of herziene circulaire-economiebeleid.	●	●	■	Economische Visie (e-docs: 3111180) en Ontwerp Economische Programmalijnen 3 en 4 (e-docs: 3179914). Omgevingsvisie wordt ontwikkeld, naar verwachting in 2024/2025 ter besluitvorming in PS.
2. Vraag GS om u te informeren over de wijze waarop meer integraal werken aan (transitie)opgaven in de provinciale organisatie in ontwikkeling is, welke uitdagingen en dilemma's hierbij spelen, wat ervoor nodig is om deze aan te pakken en of PS hierbij een rol kunnen spelen;	●	●	●	Bestuurlijke reactie op Rekenkameronderzoek

3.	Draag GS op om bij het formuleren van nieuw beleid voor andere beleidsvelden dan circulaire economie (bijvoorbeeld voor Wonen of de Energietransitie) aandacht te (blijven) besteden aan: a. De raakvlakken met de circulaire transitie, en b. Het toelichten van de mogelijke impact van de gemaakte beleidskeuzes voor de circulaire transitie, andere (transitie)opgaven, medeoverheden, ondernemers en inwoners;	●	●	■	Uitvoering aanbeveling is een lopend proces bij vaststelling van beleid in andere beleidsvelden.
4.	Draag GS op om de monitoring van de circulaire economie verder te ontwikkelen, gericht op het vergroten van inzicht in de mate waarin de provinciale doelen gerealiseerd worden;	●	●	●	Monitoring CE is onderdeel van het Ontwerp Economische Programmalijnen 3 en 4 (e-docs 3179914).
5.	Draag GS op om reflecteren en leren structureel een plek te geven in de circulaire beleidsuitvoering, zodat de beleidsinzet zich verder kan ontwikkelen en geleerde lessen niet verloren gaan. Organiseer dit naast de huidige informele wijze van reflecteren en leren;	●	●	●	Kennisontwikkeling is als actie opgenomen in de Programma-begroting 2024 (e-docs 3170344)
6.	Vraag GS welke actoren (nog) meer betrokken kunnen worden in de beleidsuitvoering ten einde de impact van het provinciale circulaire-economiebeleid te vergroten. Vraag GS daarbij aan te geven wat daarvoor nodig is in tijd, middelen en capaciteit;	●	●	■	

8. Samenwerking in Flevoland onder de nieuwe Omgevingswet. Gezamenlijk, democratisch en tijdig reageren op vergunningaanvragen 2023

Er is een gezamenlijk onderzoek uitgevoerd door zes decentrale rekenkamers en rekenkamercommissies uit de provincie Flevoland. In kaart is gebracht wat de Omgevingswet gaat betekenen voor de interbestuurlijke samenwerking in Flevoland. Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de rekenkamers (c.q. rekenkamercommissies) van de provincie Flevoland, het Waterschap Zuiderzeeland en de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad en Noordoostpolder. Dit onderzoek richt zich op de samenwerking tussen de overheden: hoe gaan de drie bestuurslagen in Flevoland – provincie, gemeenten en waterschap – na de inwerkingtreding van de Omgevingswet gezamenlijk oplossingen vinden voor complexe vraagstukken die de inrichting van de leefomgeving raken? Die vraag is relevant, want de Omgevingswet schrijft voor dat alle decentrale bestuursorganen in een regio bij het afhandelen van omgevingsvergunningen met elkaar gaan samenwerken als één overheid. Dit betekent dat de overheden ieder over de muren van hun eigen taken moeten gaan kijken en hun beleid voor de fysieke leefomgeving op elkaar moeten afstemmen. De tekst van het rapport is gebaseerd op een door onderzoeksbureau BMC opgestelde nota van bevindingen.

Dit onderzoek is in september 2023 gepubliceerd. Op 20 maart 2024 is het rapport in de Statencommissie RND behandeld en daarna vastgesteld in Provinciale Staten van 27 maart 2024.

	PS	GS	Opgevolgd	Bron
1. Ontwikkel een gedeelde sturingsfilosofie voor de overheden in Flevoland, aan de hand van de opgaven waar de regio voor staat.	●	●	■	De Omgevingsvisie (inclusief. sturingsfilosofie en rolname) wordt ontwikkeld, naar verwachting in 2025 ter besluitvorming in PS. Daarnaast werken overheden samen vanuit de Strategische Agenda Flevoland. Zowel bij de Omgevingsvisie als de SAF is er actieve afstemming over de opgaven voor Flevoland (gedachte van 1 overheid). Ten slotte werken de overheden samen in het Platform Omgevingswet Flevoland om uitvoering te geven aan de Omgevingswet.
2. Faciliteer structurele afstemming tussen de Flevolandse (volks)vertegenwoordigers	●		■	Bij amendement hebben PS besloten “De griffie – in overleg met de werkgroep samenwerkingsafspraken GS-PS Omgevingswet - opdracht te geven uitvoering te geven aan de aanbeveling 2. Faciliteer structurele afstemming tussen de Flevolandse volksvertegenwoordigers”. Amendement-B-CDA-BBB-ChristenUnie-D66-PvdA-SLF-GroenLinks-SGP-VVD-PVV-FvD-SP-Aanbeveling-structurele-afstemming-tussen-volksvertegenwoordigers-1.pdf Invulling van deze aanbeveling is overgelaten aan PS. Indien hieraan behoefte bestaat faciliteert het college graag.

3. Zorg voor regie op de regionale werkafspraken over toetsing van vergunningaanvragen.		Er zijn werkafspraken voor initiatieven, omgevingsplan en vergunningen vastgesteld. In het Platform Omgevingswet Flevoland wordt regie gevoerd op de afspraken.
4. Maak heldere afspraken over crisisbeheersing rond interbestuurlijke vraagstukken, met aandacht voor de risico's die spelen bij de inzet van de instrumenten 'advies' en 'advies met instemming'		Afspraken zijn in voorbereiding, verwachting vaststelling in 2025.

Randstedelijke Rekenkamer | <https://www.randstedelijke-rekenkamer.nl>

9. Participatie Windpark Hanze

	PS	GS	Opgevolgd	Bron
1. Bied bij participatie in ruimtelijke projecten vanaf de start duidelijkheid aan betrokkenen over de speelruimte, rollen en besluitvorming van de provincie, conform de uitgangspunten voor participatiebeleid. Dit om te voorkomen dat de provincie verwachtingen wekt die zij niet waarmaakt.	●	●	●	Uitvoering aanbeveling is een lopend proces. In ruimtelijke projecten met participatie wordt in het proces rolduidelijkheid nadrukkelijk opgenomen.
2. Reflecteer op de toereikendheid van de bevoegdheden van de provincie voor het sturen op participatie en de vrijheid van initiatiefnemers in het vormgeven van participatie en organiseer hierover een gedachtewisseling tussen PS en GS. Indien PS meer bevoegdheden voor het sturen op participatie bij hernieuwbare energie wenselijk achten, dring hier bij regering en parlement op aan.	●	●	●	Er is in mei 2024 een participatiebeleid vastgesteld door Provinciale Staten. In het participatiebeleid staat omschreven wat we beogen met participatie bij de provincie Flevoland. In 2025 worden er verdere acties ondernomen om dit beleid te implementeren. Vanaf 1 januari 2027 vervangt de participatieverordening de huidige inspraakverordening. In de verordening zullen op participatieve wijze de kaders en spelregels officieel worden vastgelegd.
3. Overweeg om bij ruimtelijke projecten voor hernieuwbare energie een omgevingsovereenkomst met concrete afspraken over de betrokkenheid en participatie van de omgeving te stimuleren. Bespreek de uitkomst van de overwegingen in PS.	●	●	■	Dit instrument is elders ingezet. Dat wil niet zeggen dat deze voor andere projecten en processen effectief instrument is. Het meest geschikte middel moet worden gekozen. Tot op dit moment zijn dergelijke projecten nog niet voldoende concreet.
4. Neem een actieve rol in participatieprocessen bij ruimtelijke projecten voor hernieuwbare energie. Daarmee kan de provincie bijdragen aan haar doelstelling om het maatschappelijke draagvlak voor windenergie te behouden en te vergroten. Het is aan de provincie om te bepalen op welke wijze zij hier invulling aan geeft.	●	●	■	Zie 2.
5. Bied duidelijkheid aan betrokken partijen over de mogelijkheden en beperkingen van de provincie, indien de provincie een grote rol neemt in een situatie van verdeeldheid. Dit om – voor zover mogelijk – te voorkomen dat er verwachtingen ontstaan die de provincie niet kan waarmaken.	●	●	—	Deze situatie heeft zich nog niet voorgedaan.

Op 29 juni 2022 hebben Provinciale Staten unaniem de motie “Statenonderzoek Windpark Hanze” aangenomen. Bespreking van het onderzoeksrapport:

<https://stateninformatie.flevoland.nl/Documenten/DOCUVITP-3066202-v1-Randstedelijke-Rekenkamer-Onderzoeksopzet-Windpark-Hanze.pdf>

Voor de definitieve vaststelling Participatiebeleid Provincie Flevoland, [Provinciale Staten 29 mei 2024 15:30:00, Provincie Flevoland](#)